

HÅLLBAR RÖRLIGHET

Med hållbar rörlighet avses klimatsmarta och miljösmarta färdssätt, såsom att promenera, cykla eller åka buss. Det är inte bara miljön som gynnas av hållbar rörlighet utan också personen själv, eftersom orörlighet också påverkar hälsan. Genom att ha fler passagerare i bilen kan man också ta sig fram på ett smartare sätt med bil! Trafiken utvecklas hela tiden i en mer hållbar och säkrare riktning genom olika lösningar. För att man till exempel ska kunna ta sig fram smidigt på cykel krävs det trafikplanering och olika trafikarrangemang, såsom cykelfält, ändamålsenliga parkeringsplatser för cyklar och vinterunderhåll av cykelvägarna.

Diskutera och intervju beslutsfattare om hållbar rörlighet!

1. Vilka typer av färdssätt som påverkar ert eget klimatavtryck kan ni välja?

2. Vad kan man göra för att säkerhetsaspekterna ska beaktas bättre i stadsplaneringen? Kan ni nämna något exempel på platser där man under den senaste tiden har försökt förbättra trafiksäkerheten?

3. Egna frågor och svar:

BIOLOGISK MÅNGFALD

Med biologisk mångfald avses mångfalden av arter (växter och djur) och olika livsmiljöer. Olika typer av livsmiljöer erbjuder växterna och djuren bra och viktiga platser att växa upp och bo på. All natur som du ser runt omkring dig är en del av den biologiska mångfalden: de närliggande skogarna, maskrosorna som växer längs med gatorna, alla insekter och kryp och rabatter. Den biologiska mångfalden finns överallt, och det är viktigt att vi värnar om den. Faktum är att den har minskat till följd av mänsklig verksamhet. En natur som är rik på arter möjliggör bättre ekosystemtjänster som producerar rent vatten och ren luft, energi, mat och läkemedel för människan.

Diskutera och intervju beslutsfattarna om biologisk mångfald!

1. Ta bilder som visar hur människan och naturen har påverkat miljön. Vilka tecken på påverkan hittar ni? Borde människans eller naturens påverkan synas mer?

2. Vilken betydelse har parker, skogar och andra grönområden för stadsmiljön?

3. Egna frågor och svar:

ELEVERNAS FAVORITPLATSER

Vid denna kontroll får ni berätta för beslutsfattaren vilka era favoritplatser är i kommunen. Det lönar sig att tänka efter varför just den platsen är er favoritplats och vad det är som gör den så speciell och trivsamt. Ni kan också framföra idéer och önskemål till beslutsfattaren om hur kommunen kan utvecklas till ett trevligare ställe att bo på för barn och unga. Om ni vill kan ni också berätta vilken typ av plats som ni upplever som särskilt otrevlig.

Diskutera med beslutsfattarna om era favoritplatser!

1. Vilka detaljer gör en plats så trevlig att ni vill vara där på fritiden? Varför?

2. Vilken typ av platser önskar ni att det fanns mera av? Borde de nuvarande platserna förbättras?

3. Egna frågor och svar:

TRIVSAMHET

Vid denna kontroll kan ni berätta för beslutsfattarna om en plats i kommunen som ni tycker att är särskilt trivsamt. Det kan vara fråga om en byggd plats eller en plats som formats av naturen. Fundera för vems behov platsen har planerats och om det till exempel är lätt för eleverna att ta sig till den. Ni kan också berätta för beslutsfattarna vad ni tycker att borde göras i kommunen för att förbättra trivsamt.

Diskutera och intervjuar beslutsfattarna om trivsamtfrågor!

1. Hur har människor med olika behov beaktats i stadsplaneringen? (bänkar, belysning, taktila skyltar för synskadade ...) Har alla behov beaktats tillräckligt bra?

2. Vad skulle man kunna göra för att platsen ska bli trivsammare? Om ni skulle få lägga till en sak/ett element på den här platsen, vad skulle det vara? Hur skulle ni kunna ta itu med att genomföra denna ändring?

3. Egna frågor och svar:

PLATSER FÖR MAKTUTÖVNING

Vid denna kontroll kan ni diskutera med beslutsfattarna om vem som har makt i kommunen och hur den utövas. Ni kan fundera tillsammans på hurdana beslut som ska fattas i kommunen, var besluten ska fattas och vem som ska fatta dem. De beslut som fattas i kommunfullmäktige påverkar alla kommuninvånares liv. Personer under 18 år får dock inte rösta i val i Finland. Ni kan diskutera om val och på vilket sätt barn och unga kan delta i kommunens beslut samt berätta hur ni själva önskar att ni skulle få delta.

Diskutera och intervjuar beslutsfattarna om hur besluten fattas.

1. Varför står byggnaden här (centralt beläget)? För vad behövs den här byggnaden?

2. Vem jobbar här och vilka arbetsuppgifter har de?

3. Egna frågor och svar:

ENERGI

Allt vi gör hemma, i skolan eller till exempel hos mormor eller farmor är förknippat med energi. Med hjälp av energi produceras bland annat ljus, värme och el för olika apparater såsom mobiltelefoner, speldatorer eller kylskåp. Genom att använda sparsamt med energi och välja förnybara former av energi, såsom sol- eller vindenergi, kan vi tillsammans bromsa klimatförändringen. Kommunen kan förbinda sig till att vidta energisparåtgärder genom att ingå ett frivilligt energieffektivitetsavtal. Kommunen har också möjlighet att välja att använda förnybar energi eller rentav producera energi själv.

Diskutera och intervjuar beslutsfattarna om energifrågor!

1. Fundera på vilka olika sätt kommunen deltar i energispartalkot.

2. Hur skulle ni i er egen vardag kunna göra bättre val när det gäller energiförbrukningen?

3. Egna frågor och svar:

TJÄNSTER

Kommunens uppgifter är fastställda i lag. I lagen sägs det att kommunen ska ordna till exempel följande tjänster för sina invånare: utbildning och småbarnspedagogik samt kultur-, idrotts-, ungdoms- och bibliotekstjänster. Kommunen kan själv bestämma hur dessa tjänster ska produceras för invånarna, förutsatt att de uppfyller de krav som ställs på tjänsterna. Kommuninvånarna ska också ges möjlighet att delta i kommunens verksamhet. Diskutera med beslutsfattarna hur ni tycker att kommunens tjänster har genomförts och vilka tjänster som skulle finnas i er drömkommun, om ni själva fick bestämma.

Diskutera och intervjuar beslutsfattarna om tjänsterna!

1. På vilket sätt har de ungas behov beaktats i planeringen av kommunens tjänster?

2. Har ungdomarna getts möjligheter att påverka planeringen av tjänster för unga (t.ex. en hobbyplats, en ungdomsgård, ett bibliotek)

3. Egna frågor och svar:

AVFALLSHANTERING

Avfallshanteringen och en del av de återvinningssmöjligheter som erbjuds är tjänster som ordnas av kommunen. Med tanke på miljön är det A och O att vi försöker minska uppkomsten av avfall genom att endast köpa det vi verkligen behöver, reparera och använda alla varor så länge som möjligt. En fungerande återvinning och avfallshantering säkerställer att naturresurserna används förnuftigt och att avfallet inte orsakar någon fara för miljön eller hälsan. När det uppstår skräp under dagens lopp, till exempel papper, plastförpackningar, matrester och ibland också trasiga apparater, är det viktigt att avfallet sorteras och läggs i rätt återvinningskärl. Återvinning är ett sätt att spara på jordens resurser, eftersom materialet kan användas på nytt.

Diskutera och intervjuar beslutsfattarna om återvinning och avfallshantering!

1. Hur fungerar avfalls- och återvinningstjänsterna i er kommun?

2. Skulle ni kunna tänka er att skaffa t.ex. begagnade kläder i gott skick eller en begagnad mobiltelefon?

3. Egna frågor och svar:

